

Anders Markie

1944–2023

I januari 1968 såg Anders en annons med japanska tecken på anslagstavlan på Kårhuset, Holländargatan. Då han själv läste japanska just tittade han närmare. En person Rolf Jakobsson letade efter några som var intresserade av att träna något japanskt som hette ”kendo”-svärdfäktning. Till första mötet i en liten källarlokal i Kårhuset kom 5 personer: Bo Lundberg, Lennart, Sohlman, Johan Appelberg och Anders själv. Rolf Johansson tog på sig rollen som instruktör, han hade två shinaier men ingen rustning. Shinaierna hade han införskaffat hos Japanska Magasinet på Kommendörsgatan till en kostnad av cirka 30 kronor. Sagt och gjort övriga rusade ned till Japanska Magasinet och införskaffade sig var sin shinai. Träningen bedrevs iklädda träningsoveraller då ingen sett vare sig keikogi eller hakama, än mindre en rustning.

Lokalens litenhet var ett hinder även för bra 6 personer då den var knappt tjugo kvadratmeter stor. Anders fick då tips på att det gick att hyra gymnastiksal av Stockholmsskolor på kvällstid. Han kontaktade stadsförvaltningen och fick tillgång till 2 kvällar i veckan i Johannesskolan. Träningen där startade höstterminen 1968. Skolläkaren fick nys om de nya hyresgästerna och ville genast porta dem från lokalen. Men Anders skrev ett brev där han förklarade att detta var en idrott sanktionerad av Riksidrotts Förbundet och då backade skolan.

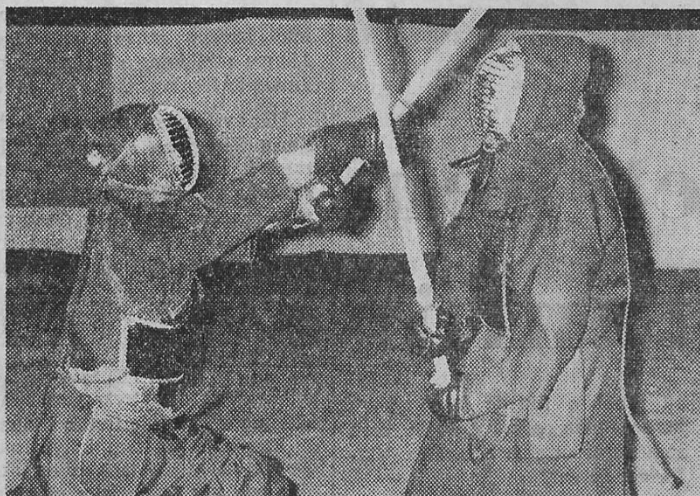
Samma vecka som terminen startade fick medlemmarna höra att det fanns förutom dom en viss Robert von Sandor som tränade kendo tillsammans med sin svåger Lennart Johansson, sedermera Sunje. Anders kontaktade Robert som med svågern kom till en av deras träningar. De hade både kläder av rätt sort och rustning samt de visste hur man gjorde. Medlemmarna överväldigades av de båda gästerna när de fäktades. Klubben, som bildats som undersektion i Stockholms Studenters Budo Klubb (SSBK), lyckades köpa in ett antal lånerustningar. Johan och Anders hade var sin egen rustning. Nu skulle det fäktas! Anders tillsammans med Johan, Bosse och Stefan tränade man också med Robert von Sandor i Brännkyrkahallen.

En av Budo-sporterna är Kendo och den utövar man som på bilden.

Officiella tävlingar fanns ännu inte i Europa men i England sponsrade Japan Airlines European Yudansha Taikai¹ med priser och en vandringspokal. Anders och Johan begav sig dit i november 1968. Tåg till Göteborg, båt till Immingham² och sen tåg till London. Inkvartering på Haddon Hotel, Bedford Place med favoritpuben "The Queens Larder" runt hörnet. Tävlingsarna hölls i Ashby-de-la-Zouche³, nära Coalville i Leicestershire. Svenskarna gjorde inget större väsen av sig tävlingsmässigt. Efter att Anders förlorat sin match kom en ung japan fram till honom och sa: "Now you are not so strong, but there are possibilities for the future", varpå Anders svarade: "please come and teach us". Den unge mannen var Akio Watanabe och senare kom han till Sverige och var riksinstruktör under ett år. Enligt Anders lyfte han svensk kendo till helt annan nivå än tidigare. Han höll i det första träningslägret i mars 1969. Under den våren började Leif Hurtig också att träna kendo.

Strid under vilda tjut

Akio Watanabe, Japan (t. v.) och Anders Markie i full strid . . .

Det kom ett inbjudningskort: Svensk-Japanska sällskapet och Svenska Orientsällskapet bjöd oss att komma och titta på Budo i hörsalen på Nationalmuseum på tisdagen.

Men först ringde vi upp Robert von Sandor, ordförande i Svenska Judoförbundet, för att få en förklaring på vad Budo är för något. Jo, berättade Robert von Sandor, Budo är, enkelt översatt, gamla japanska stridskrifter i form av moderna idrottskonster.

Därefter kunde vi med gott samvete bege oss till Nationalmuseum, för att få en uppvisning i gammaljapanska vapenkonster.

Vilket lysande skådespel! Med tvåhandssvärd och kortsvärd, stångvapen och både "stred" uppvisarna under vilda tjut. Iförda svarta kimonos, svarta hjälmar

med stålgaller för ansiktet, tjocka handskar, men inga skor. Bäst skyddad bör man vara på huvud, bröst och handleder. Mot strupen stöter man svärdet . . . . Låter det ruskigt? Det var inte så farligt som det låter. Under uppvisningen användes bara träattrapper.

Även karate och aikido (form av självförsvar utan vapen) demonstrerades. Inte mindre imponerande det. Det märktes att det var specialister på området som demonstrerade. Men så var också hörsalen väl fylld.

Ordföranden i Svensk-Japanska sällskapet, Sten S:son Ankarcrone, sällskapets sekreterare, intendent Jan Virgin och ordföranden i Svenska Orientsällskapet, advokat Margit Althin, hade verkligen funnit ett lockande program.

¹ 1969 hölls JALs Yudansha Taikai i Brighton.

² På återresan var vädret vedervärdigt, Johan blev sjösjuk och de gemensamma delarna av båten var öde förutom en person som Anders började snacka med. Inte förrän långt senare förstod Anders att det var legendaren Varg-Olle Nygren han träffat på.

³ Berömt från Walter Scotts Ivanhoe som platsen där torneringen hölls. Passande ort för en kendotävling.

Man gjorde också mängder med uppvisningar under den här perioden. Anders minns speciellt en han gjorde med Watanabe på Berzeli Terrassen.

Berzeliiterrassen

Varje söndag kommer vi att ha en liten cabaret. Ikväll klockan 21.50 uppträder musikbegåvningarna Marie och Therese. Och 22.50 händer det nåt verkligt annorlunda. Då kommer en japan och en svensk hit och slåss med käppar. Det kallas Kendo och är bra mycket roligare än fribrottnig. Dessutom är det farligare. 23.50 kommer eldslukaren Sid Farl och slukar eld. I pauserna spelar Hit Six nån slags dansmusik.

Skandinaviens enda dansrestaurant med hål i taket, Berzelii Park.

Berzeliiterrassen

Kvällens program: 21.00—01.00 Gimmicks med Anita och Eva. 21.50 Rallarne, hootenanny-grupp. 22.50 Kendouppvisning. Japanske mästaren utmanar svensken Anders Marki. Kendo betyder fäktning med tvåhandssvärd. 23.50 Kenneth Olofsson trollar. Skandinaviens enda dansrestaurant med hål i taket, Berzelii Park.

1969 var det en hel del turbulens i Svenska Budoförbundet och det fick till Resultat att Robert von Sandor blev ordförande i förbundet. Anders blev då ordförande i Kendosektion samtidigt som han var ordförande i SSBK. Han verkade också som instruktör i SSBK under sin aktiva period.

1969 kom en stor delegation från Japan, utskickade av Zen Nippon Kendo Renmei (ZNKR), till Sverige och deltog bland annat en stor uppvisning Brännkyrkahallen. SVT var på plats med Sportspegeln och Bengt Bedrup kommenterade.

Johan Appelberg åkte till Japan 1970 och var där 6 månader. Han införskaffade där vandringspriset det Gyllene Templet som användes som vandringspris för klubbävlingar.

1972 kom den förste av ZNKR utsände riksinstruktören Taiji Saito och 1974 kom Masakazu Kurihara. Kurihara upplevde Anders var ett ordentligt lyft för kendon.

Första Europeiska Mästerskapen, i Milton Keynes, blev lyckade för Anders som kom tre individuellt.

1976 gjorde Sverige en mycket bra insats i lagtävlingen vid VM, speciellt Anders som fick ett fighting spirit pris.

1977 kom en sista insats när han övertalades att delta vid EM i Bryssel.

Någonstans i den perioden började andra delar av livet göra sig påminda för Anders. Han bildade familj och började göra karriär i sitt jobb. Den fysiskt aktiva delen av kendokarriären tog slut men Anders ställde upp som domare under flera år in på 1980-talet.

Hans bästa kendoögonblick blev bronspengen i EM 1974 och sämsta var att förlora mot Johan Appelberg i SM finalen 1975.

Han rankar sig själv tillsammans med Johan som Sveriges bästa kendokas under denna period. Bland kvinnor utmärkte sig Madeleine Schelin mest, och Kurihara-sensei var den bästa instruktören han haft.

Till sist, ja han har kvar sin rustning uppe på vinden.

Nedtecknat av Hans Lundberg